

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
КЕАҚ «АХМЕТ БАЙТҰРСЫНҰЛЫ АТЫНДАҒЫ ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті»
Өмірзақ Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институты
Педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасы
Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы
«Ыбырай Алтынсариннің Қостанай облыстық мемориалдық музейі» КММ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІНДЕГІ
ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ИННОВАЦИЯЛАР:
ЖАҢА ҚИЫНДЫҚТАР МЕН ТИІМДІ ШЕШІМДЕР

халықаралық ғылыми-тәжірибелік
конференция материалдары

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ
В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ:
НОВЫЕ ВЫЗОВЫ И ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ

материалы международной
научно-практической конференции

Қостанай қ., 2026 ж.
г. Қостанай, 2026 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: жаңа қиындықтар мен тиімді шешімдер»:
Б 94 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: 13 ақпандағы 2026 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2026. – 2418 б. = Технологии и инновации в образовательной практике: новые вызовы и эффективные решения: Материалы международной научно-практической конференции: 13 февраля 2026 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2026. – 2418 с.

ISBN 978-601-356-659-7

Жинақта «Білім беру тәжірибесіндегі технологиялар мен инновациялар: жаңа қиындықтар мен тиімді шешімдер» атты Алтынсарин оқулары Халықаралық ғылыми-практикалық конференциясының материалдары бар. Бұл конференциялар «Адал Азамат» ұлттық бағдарламасын іске асырудың жалпы бағыттары мен үрдістерін анықтайды, соның ішінде жас ұрпақты тәрбиелеу мен оқытудың құндылық аспектілері, жаһандық контексте ұлттық білім беру нұсқауларын қайта қарастыру және жаңартудың озық тәжірибелерін көрсету, жас ұрпақта азаматтық бірегейлік пен патриоттық құндылықтарды дамытудың ғылыми-әдістемелік негіздемесі және жасанды интеллекті заманауи білім беру процесіне жүйелі түрде енгізудің инклюзивті тәжірибелері мен әдіснамасының қысқаша мазмұны.

Конференция материалдарында Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының білім берудің құндылықтық мағыналары бойынша заманауи нұсқаулар контекстіндегі өзектілігі, оқыту мен тәрбиелеудің аксиологиялық аспектілерінің ғылыми негіздері, сондай-ақ мұғалімдердің ұлттық білім берудегі заманауи қиындықтарға дайындығы мәселелері және мұғалімдердің цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, инновациялық қызметке педагогикалық құзырлығы талқыланады.

Бұл жинақтағы материалдар ғалымдар, университеттер мен колледждер профессорлары, мектеп және мектепке дейінгі мекемелер мұғалімдері, білім беру саласындағы психологтары, магистранттар мен студенттер үшін қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Технологии и инновации в образовательной практике: новые вызовы и эффективные решения», определяющие общие направления и тенденции внедрения национальной программы «Адал азамат», такие, как ценностные аспекты воспитания и образования молодого поколения, демонстрация лучших практик по переосмыслению и актуализации национальных ориентиров образования в глобальном контексте, научно-методическое обоснование формирования гражданской идентичности и патриотических ценностей обучающихся, обобщение инклюзивных практик и методологии системной интеграции искусственного интеллекта в современный образовательный процесс.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-659-7

9 786013 566597

УДК 37.013.75:371.3
ББК 74.04+74.202

© Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2026
© Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2026

4 СЕКЦИЯ

**ФОРМИРОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ И ПАТРИОТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ ЛИЧНОСТИ: ПРОБЛЕМЫ И ОПЫТ
АЗАМАТТЫҚ БІРЕГЕЙЛІКТІ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ТҰЛҒАНЫҢ ПАТРИОТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ: МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕ**

поступках безусловно является основой для формирования гражданской идентичности. Сказанное предполагает ценностное отношение к себе как гражданину, к гражданам своей страны, к стране в целом, включая ее социальные институты, объединяющий российский язык и историю страны, ее материальное и духовное наследие, а также место Казахстана в глобальном мире.

Список литературы:

1. Целуйкина, Т. Г. Психологические особенности формирования гражданской идентичности студентов на разных этапах обучения в вузе // Мир науки. Педагогика и психология. – 2019. – Т. 7. – № 2. – С. 65.
2. Леонтьев, А. Н. Избранные психологические произведения: в 2 т. – М.: Педагогика, 1983. – 320 с.
3. Социология: Энциклопедия / Сост. А. А. Грицанов, В. Л. Абушенко, Г. М. Евелькин, Г. Н. Соколова, О. В. Терещенко. – Мн.: Книжный Дом, 2003. – 1312 с.
4. Выготский, Л. С. Проблемы развития психики // собр. соч. в 6 т. – Т.3. – М.: Просвещение, 1983. – 456 с.
5. Литвинов, В. Ю., Матвеева Л. В. Региональная идентичность как предиктор гражданской идентичности у молодёжи страны // Вестник Московского университета. Серия 14. Психология. 2021. – № 3. – С. 148–174.
6. Данилюк, А. Я., Кондаков А. М., Тишков В. А. Концепция духовно–нравственного развития и воспитания личности гражданина России в сфере общего образования: проект/. Рос. Акад. образования. – М.: Эксмо, 2009. – 215 с.
7. Фельдштейн, Д. И. Развитие психолого–педагогических наук в пространственно–временной ситуации XXI века // Человек и образование. – 2013. – № 1. – С. 4–11.
8. Божович, Л. И. Проблемы формирования личности. – М.: Просвещение, 1995. – 352 с.
9. Бережнова, Е. В. Аксиологические аспекты педагогических исследований // Гуманитарные науки и образование. – 2010. – № 1. – С.12–19.
10. Бережнова, Е. В., Машкина, О. А. Функции образования как социального института становления личности //Вестник Владимирского государственного университета им. А.Г. и Н.Г. Столетовых. Серия: Педагогические и психологические науки. 2018. – № 35. – С. 9–17.

ӨОЖ 317.018

БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНДА ПАТРИОТТЫҚ ТӘРБИЕНІ СЫНЫПТАН ТЫС ЖҰМЫСТАР АРҚЫЛЫ ҚАЛЫПТАСТЫРУ

Касенова Норгуль Шакировна,

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Қостанай қаласы білім бөлімінің № 24 мектеп–гимназиясы» КММ директоры,
Қостанай қ., Қазақстан

Серикбаева Роза Назымовна,

Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының
«Қостанай қаласы білім бөлімінің № 24 мектеп–гимназиясы» КММ
директорының ғылыми–әдістемелік жұмысы жөніндегі орынбасары,
Қостанай қ., Қазақстан

Аңдатпа

Бұл мақалада авторлар оқушыларға патриоттық тәрбие беруде оларды Отан игілігі үшін белсенді жасампаз еңбекке тарту, Отан тарихына, оның мәдени мұрасына, халықтың әдет–ғұрыптары мен салт–дәстүрлеріне, туған жерге деген сүйіспеншілікке баулу, еліміздегі ұлттар мен ұлыстардың мәдениеті мен әдет–ғұрыптарына деген сыйластық маңызды деп жазады. Қазіргі

4 СЕКЦИЯ

**ФОРМИРОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ И ПАТРИОТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ ЛИЧНОСТИ: ПРОБЛЕМЫ И ОПЫТ
АЗАМАТТЫҚ БІРЕГЕЙЛІКТІ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ТҰЛҒАНЫҢ ПАТРИОТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ: МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕ**

қоғамда бұл – білім беру жүйесінің басты міндеттерінің бірі. Осы тұрғыда өсіп келе жатқан ұрпақтың да бойына патриотизм құндылықтарын сіңіріп, оның жалғастығын үзбеу маңызды мәнге ие.

Түйінді сөздер: патриотизм, сабақтан тыс шаралар, тәрбие процесіндегі ұстанымдар, «Адал азамат», құндылықтар.

Аннотация

В данной статье авторы актуализируют идею о том, что в патриотическом воспитании учащихся важно вовлекать их в активную творческую работу на благо Родины, прививать им любовь к истории Родины, ее культурному наследию, обычаям и традициям народа, любовь к родной земле и уважение к культуре и обычаям народов и этнических групп нашей страны. В современном обществе это одна из главных задач системы образования. В этом контексте важно прививать подрастающему поколению ценности патриотизма и обеспечивать их преемственность.

Ключевые слова: патриотизм, внеклассная деятельность, принципы воспитательного процесса, «Адал азамат», ценности.

Abstract

In this article, the authors reiterate the idea that patriotic education of students requires engaging them in active creative work for the benefit of the Motherland, instilling in them a love for the history of the Motherland, its cultural heritage, the customs and traditions of its people, a love for their native land, and respect for the culture and customs of the peoples and ethnic groups of our country. In modern society, this is one of the primary goals of the education system. In this context, it is crucial to instill patriotic values in the younger generation and ensure their continuity.

Key words: patriotism, extracurricular activities, principles of the educational process, «Adal Azamat» values.

Отандық рухани мәдениетте патриотизм әдетте Отанға деген сүйіспеншілік деп түсіндіріледі. Алайда, тарихи тұрғыдан алғанда патриотизмді Отанға деген «сүйіспеншілік» деп жалаң қарастыруға болмайды. Психологиялық тұрғысынан келгенде «сүйіспеншілік» ұғымын қолдану оңай, бірақ патриотизм сияқты ел үшін аса маңызды құбылысты бағалау кезінде оны эмпирикалық түрде бекіту мүмкін емес. Бұл жерде бірінші орынға қажет деп тапқан жағдайда оп-оңай «ұмытып» кететін психологиялық «сүйіспеншілік» ұғымын емес, дұрыс тәрбиенің нәтижесі ретінде Отан алдындағы жауапкершілік пен оның тағдырына деген алаңдаушылықты білдіретін адамгершілік түсінігін қою керек. Сондай-ақ, бұл жауапкершілік Отанның бүгіні мен болашағын генетикалық ұлттық-этникалық өзін-өзі сақтау сезімімен байланысып тұруы шарт, себебі, жекелеген тұлғаның, ұлттың және халықтың мәртебесі оның әл-аухатына тікелей байланысты болады.

2025 жылынан бастап барлық мектептерде «Адал азамат» – біртұтас тәрбие бағдарламасы іске асырылуда. Бұндағы негізгі ұстаным – «адал, еңбекқор, елжанды азаматтар тәрбиелеу» болып табылады [1]. Тәрбие жүйесі жалпыұлттық құндылықтарға негізделіп, мектеп, ата-ана және қоғам арасындағы байланысты нығайтуға бағытталады. Отаншылдық, ұлтжандылық, елжандылық сөздерінің барлығы патриотизм ұғымының синонимдері болып табылады. Отаншылдық – бұл жеке адамдар мен ұлттардың сенімдері мен іс-әрекеттерін қалыптастыра отырып, тарих бойына таралған тұжырымдама. Бұл әдетте өз еліне деген сүйіспеншілік пен адалдық ретінде анықталады және көбінесе адалдық пен мақтаныш сезімін қамтиды.

Қазақстандық ғалым С.Қалиев патриоттық тәрбиені ұлттық сана, елжандылық, отансүйгіштік қасиеттерді қалыптастыруға бағытталған үздіксіз үдеріс ретінде қарастырады. Ғалымның пікірінше, патриотизм халықтың тарихын, тілін, мәдениетін құрметтеуден басталады деген [2]. Тәрбие теориясы принциптерінің жүйесі тәрбиенің

тұжырымдамалық қызметін атқарады, сондықтан ол тәрбиенің мазмұнын, нысандарын және технологиялық процестерін таңдау барысмен анықталады.

Қ. Б. Жарықбаев пен С. М. Қалиев ұлттық тәрбиені тұлғаның рухани дамуының өзегі деп атап, бастауыш мектеп жасында ұлттық құндылықтарды меңгертудің маңызын көрсетеді. Авторлар бұл кезеңде баланың эмоционалдық қабылдауы жоғары болатынын, сондықтан тәрбиелік ықпалдың тиімді болатынын дәлелдейді [3].

Оқушыларды патриоттық тәрбиелеу мақсаттарын жүзеге асыру тұтас педагогикалық процесс ретінде білім беру барысының жалпы заңдылықтары мен ұстанымдарына және оқушыларды патриоттық тәрбиелеудің ерекшеліктерін көрсететін принциптер жиынтығына негізделген.

Тәрбие барысының принциптері (тәрбие принциптері) – бұл оқу процесінің мазмұнына, әдістеріне, ұйымдастырылуына қойылатын негізгі талаптар көрсетілген жалпы бастапқы ережелер. Олар тәрбие процесінің ерекшеліктерін көрсетеді және педагогикалық процестің жалпы принциптерінен айырмашылығы, бұл мұғалімдердің тәрбие жұмысын жүргізуде басшылыққа алатын жалпы ережелері болып табылады.

Патриоттық тәрбиенің негізгі функцияларының бірі – жеткіншектердің бойында азаматтық белсенділікті ынталандыратын, оларға Отанға деген сүйіспеншілік туралы сөздерден нақты іс-әрекеттерге көшуге мүмкіндік беретін оқушы жастардың осы бағыттағы барлық қызметін біріктіретін өзекті бастама, атап айтқанда:

- бағдарлық функция,
- уәждеу функциясы,
- ақпараттық функция,
- ұйымдастыру функциясы,
- түрлендіру функциясы,
- үйлестіру функциясы
- бақылау функциясы,
- болжамдық функция,
- түзету функциясы.

Патриоттық тәрбие беру процесі үшін оның мәні мен мазмұнын ғана емес, сонымен қатар патриоттық қасиеттер болып табылатын психологиялық, құрылымдық компоненттерді де білу қажет.

Басқа адамгершілік қасиеттер сияқты, патриотизм де даму барысы тәрбие жұмысының арнайы әдістемесін қажет ететін мынадай компоненттермен (құрамдас бөліктермен) ерекшеленеді: қажеттілік-мотивациялық, интеллектуалды-эмоционалдық, мінез-құлықтық, ерік-жігерлік.

Оқушыларды патриоттық тәрбиелеу нәтижелілігінің критерийлері оның жетістігін сипаттайтын маңызды сәттерді, параметрлерді, яғни осы қызметтердің барынша толық іске асырылуын қамтамасыз етілетін жағдайларды, факторларды, әдістерді ашып көрсететін негізгі белгілердің жиынтығы болып табылады. Патриоттық тәрбиенің нәтижелілігі дегеніміз оқушылардың мемлекет туралы білімдерін қалыптастыру барысында олардың нақты оң нәтижеге жеткенін көрсететін, ал осы талаптарды жүзеге асырушы субъектілердің осы қызмет бойынша қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізуі болып табылады. Патриоттық тәрбиенің нәтижелілік критерийлері бұл қызметті тұтастай ғана емес, сонымен бірге оның жеке тараптарының нәтижесін де, оған жетудегі процестерді де анықтауға мүмкіндік береді;

Сабақтан тыс қызмет мектептегі біртұтас білім беру процесінің маңызды құрамдас бөлігі болып табылады, және бұл жағдай оқушыларды сыныптан тыс,

сабақтан тыс уақытта оқыту, тәрбиелеу, дамыту және сауықтырудың кең спектрлі міндеттерін шешуге мүмкіндік береді. Сабақтан тыс қызмет – бұл сыныптық сабақтан өзге нысандарда жүзеге асырылатын және негізгі білім беру бағдарламасын игерудің жоспарланған нәтижелеріне қол жеткізуге бағытталған білім беру қызметі. Сабақтан тыс қызмет – бұл оқушылардың барлық іс-әрекеттерін біріктіретін ұғым (оқу ісінен басқа), және онда оқушыларды тәрбиелеу мен әлеуметтендіру міндеттерін оңтайлы шешудің мүмкіндігі туындайды.

Сабақтан тыс жұмыстар төмендегі жағдайларды қалыптастыруға бағытталған:

- өмірдің әртүрлі аспектілеріне жеке қызығушылықтың пайда болуын ынталандыратын және қоршаған шынайы ортаға оң көзқараспен қарауды тудыратын жайлы дамушы жағдайда баланың шығармашылық бағытта өзін-өзі жүзеге асыруына;

- балалар қауымдастығындағы қарым-қатынас және бірлескен іс-әрекет процесінде баланың жеке басының әлеуметтік қалыптасуы, құрдастарымен және ұстаздармен белсенді қарым-қатынаста болуына;

- алдағы өмірлік жоспары құру мен оларды сәтті жүзеге асыру үшін келешекте өзін-өзі кәсіби бағытқа бейімдеуге.

Сабақтан тыс жұмыстар балалардың қосымша білім алуына емес, жалпы білім алуына жатады, негізгі білім беру бағдарламасының міндетті бөлігі болып табылады, өңірлік бюджеттен қаржыландырылады. Бұл ретте оны ұйымдастыруға мектеп ұстаздары да, балаларға қосымша білім беру ұйымдары, мәдениет және спорт ұйымдары да тартылуы мүмкін. Сабақтан тыс жұмыстың мәні мен негізгі мақсаты – оқушылардың қызығушылығын, бейімділігін, қабілеттерін дамыту үшін қосымша жағдайлар жасау және балалар мен олардың ата-аналары тарапынан сабақтан тыс жұмыстардың түрлерін еркін таңдаған жағдайда балалардың бос уақытын ақылға қонымды жағдайда ұйымдастыру. Сыныптан тыс жұмыстардың бір бөлігі бастауыш сынып оқушыларына патриоттық тәрбие беру болып табылады және бұл білім беру мекемесінің негізгі міндеттерінің бірі. Бұл күрделі педагогикалық процесс. Оның негізінде адамгершілік сезімдердің дамуы жатыр.

Бастауыш сынып оқушыларын патриоттық тәрбиелеу – бұл баланың Отан туралы білімін байытуға, патриоттық сезімдерге тәрбиелеуге, адамгершілік дағдылар мен машықтарды қалыптастыруға, қоғамға ортақ пайда әкелуге үйретуге бағытталған мақсатты процесс. Бастауыш мектептегі уақыт өзінің психологиялық сипаты бойынша баланы патриотизмге тәрбиелеудегі ең қолайлы кезең, өйткені бастауыш оқушылары ересек адамға сеніммен қарайды, оларға еліктеу, риясыз сену, ашық жарқын қарым-қатынаста болу сияқты шынайы сезімдер тән.

Балалық шақта қалыптасқан білім, алған әсер оның бойында өмір бойы қалады. Балаларда азаматтық қасиеттерді тәрбиелеудің мазмұнын, мәнін, қалыптастыру әдістемесін, ұйымдастырушылық нысандарын анықтауда С. Қалиев, Қ. Жарықбаев, С. Ұзақбаева, совет кезіндегі педагогтары: А. С. Макаренко, В. А. Сухомлинский, С. Т. Шацкий жан-жақты зерттеп, оның ұлттық құндылыққа негізделуін айтқан. Сабақтан тыс қызметтегі тәрбие жұмысының нысандарын қарастыруда өзекті салалар ашылады. Солай, қазақстандық педагог-ғалым А.Қ. Мұқатаеваның зерттеулерінде сыныптан тыс жұмыстардың тәрбиелік әлеуеті ерекше атап өтіледі. Оның пікірінше, сыныптан тыс іс-шаралар оқушылардың өз еркімен қатысуына негізделіп, олардың ұлттық сана-сезімін қалыптастыруға кең мүмкіндік береді [4, б.121].

Тәрбие жұмысының негізгі нысандарының бірі – сынып сағаты. Қызметтің бұл түрі бастауыш сынып оқушыларының қоршаған әлеммен қарым-қатынас жүйесін қалыптастыруға ықпал етеді [5].

Бастауыш сыныпта патриоттық тәрбиені жүзеге асыру жолдарын айқындауда қазақстандық зерттеуші Б.Қ. Төлегенованың еңбектерінде бастауыш сынып оқушыларында патриоттық тәрбиені қалыптастыруда төмендегі сыныптан тыс жұмыс түрлері тиімді деп көрсетіледі [6].

Ақпараттық сағат – азаматтық және патриоттық тәрбиенің пәрменді нысандарының бірі. Ақпараттық сағаттың негізгі мақсаты – бастауыш сынып оқушыларын елдің, қаланың, ауданның, ауылдың қоғамдық-саяси өміріндегі оқиғалар мен маңызды құбылыстарға назар аударту. Сонымен қатар, ақпараттық сағаттар: балалардың қоршаған әлем туралы білімдерін кеңейтеді; мерзімді басылымдармен жұмыс істеуге үйретеді; елде болып жатқан оқиғаларға қызығушылығын арттырады; балалар баспасөзін оқу әдетін қалыптастырады.

Ақпараттық сағат білім беру (білім алушылар әлемдегі, елдегі оқиғалармен танысады, өз құрдастарының өмірі мен істері туралы біледі, ой-өрісін кеңейтеді), тәрбиелеу (азамат, патриот, әлеуметтік белсенді тұлға), даму (ойлау, коммуникативтік дағдылар, сөйлеу, мәтінмен жұмыс істеу қабілеті) міндеттерін атқарады.

Ауызша журнал – бұл қоршаған орта мен балалар ұжымының өмірі жайлы әртүрлі тақырыпта қысқаша баяндаулар сериясы болып табылатын ұжымдық іс. Оның мақсаты – балаларды топ алдында сөйлеуге үйрету; қоғамдық пікір қалыптастыру; шағын топтармен жұмыс жасауға баулу; ой-өрісін кеңейту; баспасөз материалдарымен жұмыс істеу әдісін қалыптастыру. Алдымен оқушылар журналды қандай тақырыпқа «шығаратындығын» және онда қандай беттер болатынын келіседі. Арнайы құрылған жұмыс кеңесі (тобы) беттерді шағын топтардың қалауы бойынша бөледі.

Экскурсия тәрбие жұмысының бір түрі ретінде сабақта және сабақтан тыс жұмыстарда қолданылады. Мұғалім мұндай нысанды оқушыларды нақты өмірмен, табиғи ортадағы нақты құбылыстармен, объектілермен таныстыру қажет болған жағдайда таңдайды. Онда балалардың заттарды, объектілерді, табиғи, әлеуметтік, мәдени ортаның құбылыстарын танып біледі және олармен өзара белсенді қатынасқа түседі. Бұл әрине кітаптан оқып білгеннен гөрі балаларға әлдеқайда тартымды әсер етеді. Азаматтық-патриоттық тәрбиеде экскурсиялардың рөлі ерекше. Олардың арқасында балалар өз елінің тарихын, халқының мәдениетін, әдет-ғұрыпы мен дәстүрін тереңірек біле түседі. Экскурсиялар балалардың ой-өрісін кеңейтеді, техниканың, құрылыстың жетістіктерін айқын көрсетеді, өздерін табиғи, мәдени, әлеуметтік кеңістіктің бір бөлігі екенін сезіне түседі. Азаматтық-патриоттық тәрбие бағытында мұражайларға, көрмелерге, өндіріске, табиғатқа, қала аралау сияқты экскурсиялар өткізіледі. Саяхат – бұл экскурсияның бір түрі. Ол нақты және қиялмен, сондай-ақ гидтің, яғни заттарды, құбылыстарды таныстырушың болмауымен ерекшеленеді. Саяхат кезінде оның рөлін барлық саяхатқа қатысушылар атқарады. Мұндай жағдайда олар қажетті материалды өздері табады, онымен танысу нысанын ойластырады, маршруттарды қалыптастырады немесе таңдайды т.с.с. Саяхат, әдетте, кейіпкерлері өздері болатын небір қызықты оқиғалардың куәсі болады.

Бастауыш сынып оқушыларымен жай саяхат емес, ойын түріндегі саяхаттар жасаған жөн. Ойын түріндегі саяхат – бұл уақыт пен кеңістіктегі балалардың

«қозғалысы» ретінде құрылған кез–келген объектіні, құбылысты, білім саласын зерттеу, осы объектіні әртүрлі қырынан (көріністерімен) танып білу.

Мереке – тәрбие жұмысының ерекше түрі. Мереке – жарқын, көтеріңкі күй сипатындағы ұжымдық шығармашылық шара. Оның айрықша ерекшеліктері мынада:

- біріншіден, оның негізін қуаныш, жағымды көтеріңкі күй құрайды;
- екіншіден, ол балалардың іс–әрекетінің әртүрлілігімен, тәрбие жұмысының әртүрлі бағыттарының бірлігімен ерекшеленеді;
- үшіншіден, мереке, әдетте, мұқият дайындықты қажет етеді, өйткені ол белгілі бір, алдын–ала жасалған сценарий бойынша қатысушылар ұйымдастырылған әрекеттерді қамтиды.

Мазмұны бойынша мерекелердің келесі түрлерін қарастыруға болады: қоғамдық, мектептік, халықтық–күнтізбелік, мектеп–отбасылық, өнер мерекелері, экологиялық және т. б. Қоғамдық мерекелер балалардың алдында адамдардың әлеуметтік өмірінің түрлі–түсті, жарқын жақтарын жайып көрсетеді; өзі жүрген ортаға, өз еліне, оның халқына, тарихына, қоғамның негізгі идеяларына құндылық қатынастарын қалыптастырады, қоғамдық өмірге белсене араласуға баулиды.

Мектепте халықтық және күнтізбелік мерекелер балаларға өздерін халқының бөлшегі ретінде сезінуге, олардың салт–дәстүрлері, әдет–ғұрыптары туралы білуге, туған өлкенің табиғатына, өз халқының тарихы мен мәдениетіне, ана тіліне ұқыпты, құрметпен қарауға тәрбиелейді. Мектеп–отбасылық мерекелер отбасы мен мектептің байланысын нығайтады, балалардың отбасына, туыстарына, өздері араласып жүрген ортаға деген жылы көзқарасты қалыптастырады. Өнер мерекелері балалар мен ересектердің өміріне әр береді, оған әр түрлі өнер санаттарының үйлесімділігін қалыптастырады, балалар халық өнерімен танысады. Экологиялық мерекелер кезінде балалар туған өлкенің табиғатына, барлық тіршілік атаулыны қорғауға деген құндылық қатынас пайда болады.

Бастауыш мектеп оқушыларының жасы патриоттық тәрбие мәселелерін шешуге қолайлы. Өйткені, бұл жастағы бала сенгіш, еліктеуге бейім, иланғыш және көнгіш келеді. Бастауыш мектеп жасында алған әсерлер есте өмір бойы сақталып қалады. Патриоттық тәрбие туралы заманауи әдебиеттерді талдау патриоттық тәрбие тақырыбы барлық уақытта өзекті болып қала береді және оған білім беру процесінде ерекше назар аудару қажет деген қорытынды жасауға мүмкіндік береді. Патриотизмге тәрбиелеу жұмысы жауапкершілікті және білікті ұстаздарды қажет ететін көп қырлы да күрделі міндет. Мектеп қазіргі адамның патриоттық дүниетанымын дамытуда маңызды рөл атқаратын институттардың бірі болып есептеледі, және оның тұлға ретінде одан әрі қалыптасуы үшін қажетті негіз болып есептеледі.

Сондықтан білім беру процесінің негізгі тәрбиелік міндеттерінің бірі – өз Отанын сүйетін, елі мен халқын қорғауға әрдайым дайын – патриот адамды тәрбиелеу. Патриотизм – аса маңызды құндылықтардың бірі, ол Отан игілігі үшін белсенділік танытып, жеке адамның ғана емес, мемлекеттің де жоғары деңгейде дамуына ат салысатын тұлғаның ерекше қасиеті болып табылады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Қазақстан Республикасы «Адал азамат–біртұтас тәрбие бағдарламасы». – Астана: Ы.Алтынсарин білім беру Академиясы, 2025. –18 б.
2. Қалиев, С. Қазақ этнопедагогикасының теориялық негіздері. – Алматы: Рауан, 2010. – 280 б.
3. Жарықбаев, Қ. Б., Қалиев С. М. Қазақ тәлім–тәрбиесінің тарихы. – Алматы: Санат, 2006. – 352 б.

4 СЕКЦИЯ

**ФОРМИРОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ И ПАТРИОТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ ЛИЧНОСТИ: ПРОБЛЕМЫ И ОПЫТ
АЗАМАТТЫҚ БІРЕГЕЙЛІКТІ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ТҰЛҒАНЫҢ ПАТРИОТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ: МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕ**

4. Мұқатаева, А. Қ. Тәрбиенің заманауи технологиялары. – Алматы: Қазақ университеті, 2015. – 212 б.
5. Асилбаева, Ф. Б., Сыздықбаева А. Д. Бастауыш мектептегі тәрбие жұмысының теориясы мен әдістемесі. Оқу құралы. – Алматы.: Альманах, 2022. – 203 б.
6. Төлегенова, Б. Қ. Бастауыш мектепте ұлттық тәрбие беру мәселелері. – Алматы, 2018. – 124 б.

УДК 37.015.3

ПСИХОЛОГО–ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ОТВЕТСТВЕННОГО ПОВЕДЕНИЯ ПОДРОСТКОВ В ШКОЛЬНОЙ ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ СРЕДЕ

Кишкимбаева Замира Болатбековна,
обучающийся магистратуры второго года обучения,
образовательная программа 7М01101 «Педагогика и психология»,
педагогический институт им. У. Султангазина,
НАО «Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы»;
учитель начальных классов, педагог–модератор,
КГУ «Общеобразовательная школа №2 г. Тобыл»,
г. Тобыл, Казахстан.

Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна,
кандидат педагогических наук, доцент,
ассоциированный профессор кафедры педагогики,
психологии и специального образования,
педагогический институт им. У. Султангазина,
НАО «Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы»,
г. Костанай, Казахстан.

Аннотация

В статье описаны психолого–педагогические условия формирования ответственного поведения подростков в школьной воспитательной среде. Представлены результаты педагогического эксперимента, проведённого среди учащихся 8–х классов КГУ «Общеобразовательная школа №2 г. Тобыл» (n=50). Показано, что внедрение модульной программы «Ответственность как жизненная позиция», основанной на активных методах воспитания, способствует росту уровня ответственности, усилению внутреннего локуса контроля и повышению самооценки. Сформулированы рекомендации по интеграции программы в практику классного руководства и школьного самоуправления.

Ключевые слова: ответственность; подростки; воспитательная среда; активные методы; локус контроля; самооценка; воспитательная программа.

Аңдатпа

Мақалада мектептің тәрбиелік ортасында жасөспірімдердің жауапты мінез–құлқын қалыптастырудың психологиялық–педагогикалық шарттары негізделді. Зерттеу Тобыл қаласындағы №2 жалпы білім беретін мектептің 8–сынып оқушылары арасында жүргізілді (n=50). «Жауапкершілік – өмірлік ұстаным» модульдік бағдарламасын енгізу жауапкершілік деңгейінің артуына, бақылаудың ішкі локусының күшеюіне және өзін–өзі бағалаудың жоғарылауына ықпал ететіні көрсетілді. Нәтижелер белсенді тәрбиелік технологияларды сынып жетекшісі жұмысына және мектеп өзін–өзі басқару жүйесіне кіріктірудің тиімділігін дәлелдейді.

АЗАМАТТЫҚ БІРЕГЕЙЛІКТІ ЖӘНЕ ЖЕКЕ ТҰЛҒАНЫҢ ПАТРИОТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ: МӘСЕЛЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТӘЖІРИБЕ

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

4 СЕКЦИЯ

ФОРМИРОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ И ПАТРИОТИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ ЛИЧНОСТИ: ПРОБЛЕМЫ И ОПЫТ

Абиева Айнура Сералеевна, Смаглий Татьяна Ивановна	<i>Внутренние ресурсы личности как фактор психологической безопасности старшеклассников</i>	2124
Азаров Данил Станиславович, Демисенова Шнар Сапаровна	<i>Проблема эмоционального выгорания у будущих педагогов и пути ее решения в образовательной среде вуза</i>	2128
Айтпаева Алия Богдановна, Тогусаева Ажаргуль Казийкановна	<i>Қазіргі мектептегі азаматтық–патриоттық тәрбиенің маңызы</i>	2133
Аманкелді Аяжан, Султанбекова Жадыра Хамитбековна	<i>Дүниетану пәні арқылы бастауыш сынып оқушыларының патриоттық құндылықтарын қалыптастырудың жолдары</i>	2137
Аманова Жаңыл Жарылкагановна	<i>Абай мұрасы – жастар тәрбиесінің рухани негізі</i>	2141
Арыстан Нұралы Нұрланұлы, Калиева Жанар Шалахановна	<i>Мектеп оқушыларында азаматтық бірегейлік пен патриоттық құндылықтарды қалыптастырудағы ұлттық сананың рөлі</i>	2144
Асанова Карлыгаш Илиукеновна, Сарина Арайлым Амантаевна	<i>Патриотты қалай тәрбиелейміз: мұғалімдерге 10 кеңес</i>	2149
Ахметбекова Зауре Далихатовна	<i>Развитие толерантности в рамках программы «Адал азамат» как основа гражданской идентичности</i>	2153
Байкужаев Рискелды Дулатович, Семашко Анна Александровна	<i>Инновационные подходы к формированию патриотизма и гражданской ответственности у школьников в условиях цифровой трансформации образования</i>	2157

Бакен Инабат Есенқызы, Усакбаева Гульжанат Сапаровна	<i>Жобалау қызметі арқылы білім алушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастыру тәжірибесі</i>	2160
Балжанова Айгуль Магжановна	<i>Ценностные ориентиры патриотического воспитания личности</i>	2163
Батыр АйымСайлақызы, Байжанова Сауле Аскарбековна	<i>Лэпбук как средство ознакомления с родным краем детей 4–5 лет</i>	2167
Безаубекова Алмагул Даненовна, Дускеева Камилла Бергентаевна	<i>Ыбырай Алтынсарин шығармаларын оқытуда адамгершілікке тәрбиелеу</i>	2171
Бектурганова Римма Чингизовна	<i>Мотивациякисследовательскойииннов ационной деятельности как фактор профессионального становления будущего педагога</i>	2177
Гербут Елена Анатольевна	<i>Роль искусственного интеллекта в формировании гражданской идентичности и сохранении национальных культур</i>	2188
Дерендяева Мария Витальевна, Естигнеева Дарья Николаевна	<i>Игра как инструмент воспитания гражданских качеств: сюжетно– ролевые и настольные игры о Родине</i>	2192
Дуйсбаева Гулдерай Серикқызы	<i>Трансформация нравственно– культурных ценностей в условиях глобализации: казахстанский контекст</i>	2195
Еслямгалиева Зоя Сейсембаевна	<i>Психолого–педагогические аспекты формирования гражданственности и патриотизма на разных возрастных этапах обучения: из опыта работы</i>	2200
Жармаганбетова Жаңагүл Рахымжанқызы	<i>Музыкалық тәрбие беруде домбыра аспабының маңызы</i>	2206
Зулпқарова Турсынай Нурболатовна	<i>Әлем тарихындағы саяси және рухани көшбасшылық: билік, заң және қоғам дамуы</i>	2211
Изтелеуова Айгерим Кажмукановна	<i>Білім беру жүйесінде ұлттық құндылықтарды қалыптастырудың маңызы</i>	2217

Казиева Айгуль Айткожиновна	<i>Қазіргі мектептегі азаматтық тәрбие жүйесіндегі қазақ ағартушылары мұрасының маңызы</i>	2221
Кайырбекова Меруерт Кадырхановна	<i>Ыбырай Алтынсариннің педагогикалық идеялары контекстіндегі заманауи оқушының құндылықтар жүйесін қалыптастыру</i>	2224
Калиниченко Оксана Викторовна, Назмутдинов Ризабек Агзамович	<i>Формирование гражданской идентичности молодежи</i>	2228
Касенова Нормуль Шакировна, Серикбаева Роза Назымовна	<i>Бастауыш сынып оқушыларында патриоттық тәрбиені сыныптан тыс жұмыстар арқылы қалыптастыру</i>	2232
Кишкимбаева Замира Болатбековна, Шалгимбекова Кенжегуль Сапышевна	<i>Психолого–педагогические условия формирования ответственного поведения подростков в школьной воспитательной среде</i>	2238
Ковальчук Инесса Николаевна, Иваненко Лариса Анатольевна	<i>Системный подход к профессиональному воспитанию будущего учителя</i>	2244
Кривчикова Анастасия Владиславовна, Дорош Наталья Леонардовна	<i>Роль воспитательной работы в формировании творческой молодежи на факультете искусств и дизайна</i>	2249
Кусаинова Тамаша Бахитжановна, Абилова Кенжегуль Укаповна	<i>Қазақ тілі сабақтары арқылы оқушылардың азаматтық бірегейлігін қалыптастырудың педагогикалық мүмкіндіктері</i>	2252
Лихорад Оксана Ивановна	<i>Развитие патриотической культуры у студентов педагогических специальностей: трудности и пути решения</i>	2258
Маркина Зейнеп Бакитжановна	<i>«Туған жер–алтын бесігім» бағдарламасының шәкірт бойына құндылықтарды қалыптастырудағы рөлі</i>	2262
Нуржанова Жанат Турсынбаевна, Якупова Нургул Адильхановна	<i>Білім берудегі тәрбие мен оқытудың негіздерінде жеке тұлғаның патриоттық құндылықтарын қалыптастыру</i>	2267

Нуркина Тамара Чайзатовна	<i>Творчество Ибрая Алтынсарина как воплощение идей народной педагогики в воспитании патриотизма и гражданской идентичности в системе начального образования</i>	2270
Орақова Амангүл Шахарбековна, Батталова Бегімай Бекмұратқызы	<i>Көркем еңбек пәнінің ұлттық мәдени мұрамен байланысы: тәрбиелік әлеуеті мен құндылықтық бағыттары</i>	2275
Прасолова Ольга Евгеньевна	<i>Чтение на каникулах как эффективное средство формирования гражданской идентичности младших школьников</i>	2280
Рахимжанова Рыскул Дуанбековна	<i>Цифрлық білім ресурстарын қолдану арқылы өзге тілді оқушыларды патриоттық құндылықтарға баулу</i>	2284
Сайлаухан Абылай Беркінұлы, Мамбетов Жолдасбек Ормаханұлы	<i>Бақсылық дәстүр және оның қазақ әдебиетінде бейнеленуі</i>	2289
Сафарян Лариса Викторовна, Черноус Ольга Анатольевна	<i>Формирование основ гражданской идентичности и патриотических ценностей у детей 3–х в условиях дошкольной организации на основе программы «Адал азамат»</i>	2295
Серікбай Оспанов, Мырзағалиева Күлзада Мешитбаевна	<i>Ыбырай Алтынсарин еңбектерінің замандастарына, кейінгі ұрпаққа әсері</i>	2298
Серикова Айнагуль Аргынтаевна, Сагиева Аружан Мейрамбекқызы	<i>Генеративті жасанды интеллект арқылы математика сабағында ұлттық мазмұнды модельдеу</i>	2303
Сигида Дарья Андреевна	<i>Ценности, мотивы и ориентации личности в системе управления</i>	2308
Смоляная Марина Николаевна	<i>Формирование модели «Адал азамат» в современной школе</i>	2311
Solomakha Anastasia Dmitrievna	<i>Methodology for forming digital civil literacy among teenagers</i>	2318
Султанова Айкерим Малшыбаевна	<i>Азаматтық бірегейлік пен патриоттық құндылықтарды қалыптастырудың педагогикалық мәселелері</i>	2321

Сүлеймен Диас Мәлікұлы, Смаглий Татьяна Ивановна	<i>Проблема социального самочувствия в психолого–педагогической литературе</i>	2325
Темірбаева Гүлсім Сәруарқызы	<i>Қазақстан тарихы сабағында азаматтық бірегейлікті дамыту жолдары</i>	2330
Толегенова Шолпан Толегеновна	<i>Роль организаций образования в формировании активной гражданской позиции и патриотизма</i>	2335
Туболец Светлана Григорьевна, Щепеткова Наталья Владимировна	<i>Формирование национальных ценностей в образовательном процессе начальной школы</i>	2338
Умарова Бибигуль Ахметкалиевна, Хасенова Мадина Маратовна	<i>Жаһандану жағдайында жеке тұлғаның азаматтық бірегейлігін қалыптастыру мәселелері (бастауыш мектептегі білім беру мысалында)</i>	2343
Успанова Жұлдыз Айтжановна	<i>Азаматтық бірегейлік – болашақ қоғамның тірегі</i>	2347
Утесова Гүлжан Көшербайқызы, Романкулова Айгул Оразаухановна	<i>Азаматтық бірегейлік пен отансүйгіштік: жастар тәрбиесіндегі өзекті мәселелер</i>	2350
Шакина Инна Михайловна	<i>Роль уроков литературы в формировании гражданской идентичности и патриотических ценностях школьников</i>	2354
Шалгимбеков Айбек Батырханович, Ковальчук Наталья Васильевна	<i>Интеграция ценностей «Адал азамат» в содержание уроков истории</i>	2359
<i>Резолюциясы / Резолюция.....</i>		2363
<i>Содержание пленарных докладов / Пленарлық баяндамалар мазмұны.....</i>		2371
<i>Содержание 1 секции / 1 секция мазмұны</i>		2372
<i>Содержание 2 секции / 2 секция мазмұны</i>		2394
<i>Содержание 3 секции / 3 секция мазмұны</i>		2400
<i>Содержание 4 секции / 4 секция мазмұны</i>		2413

**«БІЛІМ БЕРУ ТӘЖІРИБЕСІНДЕГІ ТЕХНОЛОГИЯЛАР МЕН ИННОВАЦИЯЛАР:
ЖАҢА ҚИЫНДЫҚТАР МЕН ТИІМДІ ШЕШІМДЕР» атты
АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ–ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ
МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ
«ТЕХНОЛОГИИ И ИННОВАЦИИ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРАКТИКЕ:
НОВЫЕ ВЫЗОВЫ И ЭФФЕКТИВНЫЕ РЕШЕНИЯ»**

Материалдар жинағын
Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай
өңірлік университеті
Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық
институтының
педагогика, психология және арнайы білім
беру кафедрасында теріліп, беттелді

Компьютерлік беттеу:
Жетписбаева А.А.

Мекен-жай:
110000, Қостанай қ., Байтұрсынов көш. 47
(Пединститут ғимараты, Тәуелсіздік к-сі
118, 626 каб.)
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (ішкі 120).

Пішімі 60*84/18.
Көлемі 151 б.т.
Электронды нұсқасы университеттің
ksu.edu.kz сайтында орналастырылған
сәуір, 2026 жыл

Сборник материалов набран и сверстан
кафедрой педагогики, психологии и
специального образования
педагогического института
им. У.Султангазина
Костанайского регионального
университета им. Ахмет Байтұрсынұлы

Компьютерная верстка:
Жетписбаева А.А.

Адрес:
110000, г. Костанай, ул. Байтұрсынова 47
(корпус Пединститута, ул.Тәуелсіздік
118, каб. 626).
Тел.: 8 (7142) 54-58-74 (вн.120)

Формат 60*84/18.
Объем 151 п.л.
Электронный вариант размещен на сайте
университета ksu.edu.kz
апрель 2026 год

